

Neurocity

- de overbevolking van Nederland -
's lands laatste taboe

John Carver PD

- als vee streven zij naar
immer meer
onwetend spinnen zij
waardeloos garen
voor zichzelf -

Rig Veda

Voorwoord

Het nú al overvolle Nederland verandert veel en veel sneller dan de meeste mensen denken; de open ruimte neemt er met 8 hectare per dág af. Steeds meer wegen, bedrijventerreinen, winkelcentra, woonwijken, megastallen en andere bebouwing slokken er alle regio's op. Sluipenderwijs verdwijnen alle landschapselementen en ruimte uit het land. De 60 jaar geleden nog geroemde schoonheid en weidsheid en open ruimte van het land is nu al van veel complete regio's alleen nog maar in oude schilderijen terug te vinden. Landschap en ruimte van het land gaan vrijwel totaal verdwijnen, beetje bij beetje, onomkeerbaar en voorgoed.

Voordat alle 'crises' het nieuws overspoelden ging het daar nog vaak over: berichten over de volheid en drukte in het land, de agressie en hufterigheid. Internetforums gingen er vaak over. Het kwam op TV-zenders, kranten gaven er aandacht aan. Er waren TV-programma's over mensen die voorgoed vertrokken naar een veel minder druk buitenland. Die programma's zijn er nóg, alleen in Nederland, andere landen hebben die nauwelijks, vaak zelfs niet. Zijn deze zaken in de Lage Landen door de aaneenschakeling van crisistijden dan verdwenen? Zeker niet, ze gaan gewoon door als een smeulende veenbrand en komen weer terug zodra de uitslaande branden weer even gedoofd zijn. Een veenbrand heeft echter een heel belangrijke eigenschap: hij laat zich niet doven. Hij gaat ondergronds maar door en blijft branden.

Dit boek gaat niet over de actualiteiten halende 'crisistoestanden', of nu weer de booming economie, waar mooie kijkcijfers mee gehaald worden. Dit boek gaat over die ondergrondse veenbrand van drukte en overbevolking in Nederland en welke invloed dat heeft op alle facetten van de samenleving. En hoevéél erger het door allerlei 'maatregelen'; die als los zand aaneen hangen; de komende halve eeuw én daarna nog zal worden. Het is te lezen als een studie over wat met het oplopende on-behagen van steeds meer mensen in dat kleine landje aan zee aan de hand is. Het steeds maar groeiende gevoel van on-welzijn van steeds meer mensen over de mierenhoop die het land is en nóg meer zal worden. Een on-welzijn dat zij zelf niet helemaal begrijpen en waar media het nooit over hebben. Een on-welzijn dat door alle politieke partijen en veel mensen mooi- / en weggepraat wordt; men moet 'positief' en 'niet negatief' zijn. Een on-behagen en on-welzijn waar in het land nooit een sámenhangende analyse van gemaakt lijkt te worden. Het blijft altijd steken in detaillisme, deelprobleempjes en aan de oppervlakte hangen. Dat dan –omdat het maar deelprobleempjes lijken– 'toch niet zo erg is'. Een samenhangende analyse die ook dit boek niet helemaal kan geven, maar die daarvoor wel een aanzet probeert te zijn. In de ijdele hoop dat veel Nederlanders wakker worden uit hun gemakkelijke polderslaap die anders een nachtmerrie voor hen zal worden.

John Carver

december 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord		2
Inleiding		8
Hoofdstuk 1	Inpakken en wegwezen	10
	1.1 Citaten	10
	1.2 Inpakken en wegwezen	12
Hoofdstuk 2	Ervaringen van mensen	19
	2.1 Beschrijving van het onderzoek	19
	2.2 Weergave van 40 interviews	20
Hoofdstuk 3	Cultuurhistorisch Perspectief	59
	3.1 Pamflet over overbevolking uit 1958	59
	3.2 Besef van drukte	61
	3.3 Van 1800 tot 2000: van 2 naar 16 miljoen	63
	3.4 Andere tijden	67
	3.5 De pre-industriële samenleving	69
	3.6 De industriële samenleving	72
	3.7 Het ontstaan van suburbia	75
	3.8 Immigratie in Nederland, 16 ^e eeuw tot heden	78
	3.9 Malthus	82
Hoofdstuk 4	Bevolkingsgroei	84
	4.1 Algemeen	84
	4.2 Immigratie / geboorten	85
	4.3 Bevolkingsexplosie Nederland: cijfers en tabellen	89
	4.4 Bevolkingsdrukformule	96
	4.5 Fictief aantal inwoners per werelddeel indien dezelfde bevolkingsdichtheid als Nederland	103
Hoofdstuk 5	De materiële aspecten van overbevolking	104
	5.1 Bouwput Nederland	104
	5.2 Ruimtelijke ordening	107
	5.3 Woningbouw	108
	5.4 De huurexplosie in de woningbouw	111
	5.5 Bedrijventerreinen	113
	5.6 Mobiliteit	115
	5.7 Luchtverontreiniging	119
	5.8 Nederland heeft de ongezondste lucht van Europa	127
	5.9 Visuele landschapsvervuiling	130
	5.10 Nederland is vol	132
	5.11 De mythe van het landelijke platteland	136

Hoofdstuk 6	Recreatie	142
6.1	Recreatie algemeen	142
6.2	Wat doet en wil de recreant	143
6.3	Recreatiedruk	149
6.4	Recreatie: de toekomst	157
6.5	Druk, druk, druk	161
6.6	George Orwell vs. Aldous Huxley	164
Hoofdstuk 7	Permanent behang van lawaai	169
7.1	Overall lawaai	169
7.2	Geluidshinder onder Nederlanders	176
7.3	Lawaai is een gezondheidsrisico	177
7.4	Lawaai maakt ziek	178
7.5	Burger en overheid	180
7.6	Andere lawaaiterroristen	182
7.7	Lawaai is terreur	183
Hoofdstuk 8	Psychosociale effecten van overbevolking	184
8.1	Beleving	184
8.2	De diersoort mens	187
8.3	Algemene psychologische aspecten	191
8.4	Psychische problemen	197
8.5	Overbevolking: meer agressie & criminaliteit?	198
8.6	Nederlanders asociaal volk?	203
8.7	Hoe zit het met de toekomst van de kinderen?	211
Hoofdstuk 9	Politiek	213
9.1	Uitlatingen van inzicht	213
9.2	De staatssecretaris van milieu	216
9.3	Waarom is bevolkingsproblematiek verdwenen van de politieke agenda?	219
9.4	Politieke partijen laten het allemaal afweten	220
9.5	Het laatste taboe	222
9.6	De nota Ruimte	226
9.7	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) 2012	230
9.8	Multiculti Nederland?	234
9.9	De Lissabon agenda en demografische ontwikkelingen	239
9.10	Wetenschappelijke paradigma's	243
9.11	Goochelen met cijfers & liegen met statistieken	245
9.12	Vergrijzing	250
9.13	Nieuw onderzoek: daling kindertal lijkt ten einde	254

Hoofdstuk 10	De Toekomst	255
10.1	Rapa Nui	255
10.2	Globale overbevolking is tikkende tijdbom	260
10.3	De mythe van duurzaamheid	266
10.4	De club van Rome	271
10.5	The Devil's advocate	274
10.6	Bevolking van Nederland: steeds meer mensen	275
10.7	Industry 4.0: de 4 ^e industriële revolutie	279
10.8	Aanhoudende immigratie	282
10.9	Moderne slavernij: het EU vrije verkeer van diensten	296
10.10	De vluchtelingen-industrie	301
10.11	De toekomst begint zich af te tekenen	307
10.12	Hitte-eiland Nederland	309
10.13	Nederland in 2052	312
10.14	De Zeespiegelstijging in Nederland na 2100	321
Hoofdstuk 11	Oplossingen	328
11.1	Bevolkingsexplosie en wetenschap	328
11.2	Maatregelen voor Nederland	330
11.3	Het ruimteschip der krankzinnigen	338
11.4	Jan Saliegeest of gidsland?	341
Belangrijkste geraadpleegde bronnen		349

Inleiding

“Toen ik op de lagere school zat, zo’n 35 jaar geleden, had Nederland ruim 12 miljoen inwoners. De grens van 16 miljoen is gepasseerd en volgens berekeningen stopt de groei niet. Als je van vakantie uit het buitenland in Nederland terugkomt en boven Nederland vliegt zie je overal bebouwing en steden. Natuur is er nauwelijks meer. Wil je in het weekend naar het strand of het bos dan kan het zijn dat je nergens alleen bent. Overal lopen mensen, overal is bebouwing. De stilte is verdreven. Ik constateer dat veel ministeries op hun terrein worstelen met onderwerpen, die allemaal in relatie staan tot de bevolkingsdichtheid van Nederland.”

bron: website B. Dittrich, mei 2000

Tot zover een stukje van B. Dittrich (ex- 2^e kamer-fractievoorzitter D’66) op zijn persoonlijke website, geschreven in mei 2000. Het land had in dat jaar 16 miljoen inwoners, 16 jaar later waren dat er 17 miljoen. Vervolgens heeft niemand hier ooit meer iets over vernomen.

In de tijd dat mensen die nu in de 50 zijn op de lagere school zaten had Nederland 12 miljoen inwoners, nu 17,2 miljoen, ruim 5 miljoen mensen meer in één generatie. Bij het begin van de research voor dit boek rond 2005 had Nederland 1 miljoen mensen minder dan op het einde van het schrijven van dit boek. De teller tikt intussen gewoon door...

Nederland telt momenteel circa 500 mensen per km². Ter vergelijking: Frankrijk: 102/ km², Duitsland: 229/ km², Denemarken: 122/ km², USA: 33/ km². In Noord- en Zuid-Holland en Zuid-Limburg wonen zelfs meer dan 1000 mensen per km². Alleen landen als Bangladesh en Taiwan hebben in de wereld een nog grotere bevolkingsdruk per vierkante kilometer. Uit bovenstaand stuk van Dittrich blijkt het zeldzame, tijdelijke, inzicht van een politicus dat veel van ‘s lands grote problemen verband houden met zijn zeer grote bevolkingsdichtheid. De laatste 60 jaar zijn er meer prominente Nederlanders geweest met hetzelfde inzicht. Erg veel van de al decennia voortslepende nationale problemen houden verband met het feit dat het land een van de dichtstbevolkte landen ter wereld is. Een oud gezegde gaat: “God schiep de wereld maar de Nederlanders schiepen Nederland “. In dat licht gezien hebben de Nederlanders dat zelf gedaan, zij hebben het land omgevormd. De laatste decennia is men daarin doorgeslagen en is men hard op weg om het land helemaal vol te bouwen en te laten verrommelen. Als dit zo doorgaat zal er over nog geen halve eeuw op de meeste plaatsen nog maar erg weinig open ruimte over zijn. Er wonen veel te veel mensen op een vierkante meter en ‘s lands bestuurders weigeren om dit onder ogen te zien. Dit komt ook omdat er veel teveel belangen zijn om de bevolking wél te laten groeien. Belangen van haast alle politieke kleuren en van alle maatschappelijke stromingen. Deze belangen zijn eigenbelangen, die totaal niets te maken hebben met welk ‘algemeen belang’ van de meerderheid van de bevolking dan ook. De burgers van het land is namelijk nooit iets gevraagd. De verdrukkende groei, bebouwing en doordruppelende aanwas van de bevolking wordt beslist voor hen, over hen en zonder hen. Over de bevolkingsaantallen van Nederland heeft iedereen zijn zeer geëmotioneerde mening. Het is net als met de wereldkampioenschappen voetballen, dan zijn er in het land opeens 17 miljoen ‘voetbalcoaches’ die ‘weten’ hoe wereldkampioen te worden. Maar Nederland wordt het nooit... Zo wordt door velen gezegd dat het land nog lang niet vol is en dat er nog genoeg mensen bij kunnen.

Met een rekensommetje is snel duidelijk dat als men dat soort redeneringen doortrekt de héle wereldbevolking binnen de provincies Groningen, Friesland en Drenthe zou passen, als men tenminste l etterlijk iedereen op een vierkante meter zet...

Toen wetenschappers eenmaal in de gaten kregen dat de wereldbevolking maar bleef groeien, kwam de vraag hoe dit in een wetenschappelijk model te zetten. Daarom is al een tijd geleden de indicator “ecologische voetafdruk” gemaakt als objectieve berekeningsmethode. Deze geeft aan hoeveel hectare grond een burger van een land per jaar nodig heeft voor zijn consumptie, bebouwing en zo. Nederland gebruikt volgens dit model circa 6 hectare grond per persoon, terwijl er slechts 1,8 hectare grond per inwoner beschikbaar is. Het landgebruik van Nederlanders beslaat ruim drie maal de oppervlakte die het land aan grond heeft. Er is dus wel degelijk een objectief model dat aantoont dat het land nu al veel teveel inwoners heeft. Dit is geen emotionele of politiek incorrecte mening, maar een wetenschappelijk feit. Op enig moment zal Nederland daardoor economisch gedwongen worden om  f zijn inwonertal drastisch te reduceren,  f terug te gaan naar een levensstandaard van de jaren ’50 (uiteraard verpakt in een modern jasje). Wil men op een wetenschappelijke ecologische voetafdruk terecht komen dan zal het bevolkingsaantal met ongeveer 2/3^e van het aantal mensen moeten krimpen. Als onontwikkelde landen in de wereld h n grond die Nederland nu gebruikt om de welvaart mogelijk te maken gaan opeisen voor eigen gebruik, zijn de rapen gaar. Een serieus houdbaar bevolkingsaantal zal neerkomen op een krimp van de bevolking van Nederland met ongeveer 10 miljoen mensen. Een duurzaam houdbaar inwonersaantal van Nederland komt daarmee uit op circa 7 miljoen mensen. Daar zit Nederland nu met 10 miljoen mensen boven. Of zulk een grote daling haalbaar is, is natuurlijk zeer de vraag. Maar eraan werken is de moeite waard. Als men het eeuwige Nederlandse Jan Salie-antwoord “dat kan toch niet” ook gegeven zou hebben na vroegere grote waternoodrampen dan waren de afsluitdijk en alle deltawerken nooit gebouwd.

Politieke partijen schuiven dit centrale probleem van het land echter al vele tientallen jaren op de lange baan. Erger: ze nemen op basis van achterhaalde bevolkingscijfers nog steeds maatregelen om de bevolkingsdichtheid te vergroten. Deze overbevolking kost teveel. Niet alleen aan grond van minder ontwikkelde landen, natuur en milieu, gezondheid, hufterigheid, welzijn, agressie, criminaliteit, gebrek aan ruimte en psychische gezondheid, maar ook: aan geld en de komende halve eeuw aan verminderde welvaart. Het aankomende welvaartsverlies, welke politieke partij zal d t in zijn programma durven opnemen? Het zal neerkomen op  f een veel lagere levensstandaard voor de burger, met een groepje rijke burgers die een hoge levensstandaard behouden. Of ‘politieonele’ acties voeren tegen minder ontwikkelde landen; uiteraard ‘verpakt’ in een politiek-correct jasje; om ‘s lands bevolkings- en economische- groei ‘veilig te stellen’ en zo de alsm ar groeiende binnenlandse onvrede, agressie en onlusten te vermijden.

Nederland wordt internationaal gezien als **op weg naar  n grote stad: Neurocity**, h t logistiek centrum van continentaal West-Europa. Bijna geen Nederlander weet dat, hen is nooit gevraagd of ze het daarmee eens zijn. Ook de consequenties zijn hen niet duidelijk. Je kunt in **Neurocity** ook lezen: Nederland is op weg naar  n grote **neurotische stad**, met opeengepakte mensen met steeds meer neurotische-, psychische en agressieve- aandoeningen.

Hoofdstuk 1: Inpakken en wegwezen

In vorige decennia waren artikelen te lezen over hoe mensen de drukte in het land beleven: zowel in regionale- en landelijke bladen als op internet. Mensen gaven steeds meer blijk van hun ongenoegen wat betreft de afnemende leefbaarheid. In de loop van de jaren waren er heel veel te verzamelen: persoonlijke belevenissen, ergernissen, ervaringen en gedachten.

1.1 Citaten

‘ik word er elke dag doodziek van, van die files, ik rol van de ene in de andere, misschien is de oplossing in ploegen werken, dus beginnen er mensen om 06.00u, de volgende om 08.00u en de rest om 10.00u.’

‘nadat ik afgelopen dinsdag anderhalf uur over de 18 km van werk naar huis deed heb ik besloten mijn werktijden aan te passen, ik begin nu voor de echte file begint.’

ik ben verhuisd naar verre streken omdat ik stapeldol van files werd; de dag dat ik het inzag was toen ik op een zondag naar Zandvoort ging, ik en nog 485 duizend anderen.

In de regen in de file, in de file op het strand en in de file naar huis. Ik geloof niet dat ik geboren ben om de rest van mijn leven in de file door te brengen. Groeten uit een ver land met lege wegen.’

‘2 opeenvolgende dinsdagen begin november 12 km file vanwege een ongelukje op de A2, alle landelijke sluiptwegen afgeladen vol, surrealistisch beeld, langs een 2 baans weggetje een kilometers lang lint van koplampen, heb over de 25 km naar mijn werk 1 ½ uur gedaan.’

‘Nederland wordt echt te druk, de mensen vertonen rattengedrag, op straat word je de pas afgesneden, als je per ongeluk tegen iemand aanloopt word je afgesnauwd of kun je een knal krijgen’

‘de kwaliteit van het leven in Nederland wordt steeds beroerder, het land groeit dicht, stop 10 ratten in een doos en ze gaan elkaar bijten, dat is het stadium dat we in Nederland benaderen, als je wilt recreëren, beland je eerst in de file en als je naar huis wilt sta je er opnieuw in, wil je een bouwkaavel kopen, zijn er 2500 gegadigden’

‘we doen allemaal zo moeilijk in Nederland, er wordt steeds op tijd gelet, we jagen maar voort zonder te genieten, daarom vertrekken we: we willen leven, niet geleefd worden’

‘op vakantie in Canada merkte ik dat mensen daar veel minder dicht op elkaar wonen en zo veel vriendelijker zijn tegen elkaar, fysieke ruimte lijkt te zorgen voor geestelijke ruimte, waar ik woon heb je ook natuur, maar na 15 minuten krijg je weer de betonblokken, je krijgt geen rust in je gedachtewereld’, ik wil weg met mijn dochttertje uit dit land, ik vind Nederland vreselijk aan het worden: overal die mensen, de agressiviteit, de eeuwige drukte, de respectloosheid’

‘op een mooie zomerdag naar het strand, vroeg in de ochtend op de heenweg kilometers file, de verkeersberichten op de radio bevestigden alleen maar wat we zelf beleefden, eindelijk aangekomen alsmaar rondjes blijven rijden om een parkeerplaats te vinden, de kinderen lastig in de auto, eindelijk op het strand en dan aanschuiven om nog een vrij plekje van 2 vierkante meter te vinden, in het water kon je alleen maar staan als haringen in een tonnetje, bij de strandpaviljoens aanschuiven in de rij en dan tenslotte ‘s avonds naar huis, weer aanschuivend in de file: een dagje uit in Nederland’

‘een mooie dag in het weekend, lekker een terrasje pikken, ik weet niet hoelang rondgelopen om nog een paar vrije plekje te vinden, de stad was afgeladen vol, mensen kijken chagrijnig rond op zoek naar een plekje, alsof met het eerste zonnestraaltje alle mensen uit hun vinexwoningen komen kruipen om een plekje onder de zon op te eisen’

‘wat me nog het meest stoort is die steeds maar toenemende agressie die al die drukte veroorzaakt, mensen moeten constant vechten voor hun stukje ruimte: op de weg, voor de kassa, als je op een mooie dag op het strand bent of gaat wandelen, nergens heb je meer rust en ruimte, overal kom je anderen tegen die je niet tegen wilt komen en die zelf ook anderen niet willen tegenkomen: het afreageren van de frustratie op die te vele anderen, er valt haast niet aan te ontsnappen’

‘op hemelvaartsdag vrij en we wilden een dagje naar de Ardennen gaan vanuit Eindhoven, alles ging goed tot we ergens in zuid-limburg (!) vastliepen, radio aan, stond er kilometers file, we hebben maar de eerste de beste afslag genomen en hebben ons omgedraaid’

‘o, wat wordt het hier erg: files naar je werk, files op weg naar je vrijetijds-bestemming, files op weg naar je vakantie (ondanks de vakantiespreiding), files voor het terras, files voor de kassa, files voor (en in) het zwembad, files voor het attractiepark, files op het strand, files op de camping, filewandelen in de natuur’

Bron: diverse internetforums

1.2 Inpakken en wegwezen

Voor de crisistoestanden het nieuws beheersten was er in de media een toenemende belangstelling voor de alsmaar oplopende volheid en drukte in Nederland. Men had toen ook nog geen economische crisis. Na het weer ontstaan van allerlei crisistoestanden hoor je daar niemand meer over. De problemen die toen beschreven werden zijn echter niet verdwenen, ze nemen nog steeds toe. Echter het aantal mensen dat vertrekt uit Nederland neemt ook jaar op jaar toe. Vooral wat jongere mensen, vaak met een behoorlijke opleiding, vaak met kinderen, hebben er genoeg van en vertrekken naar het buitenland. Ze emigreren, voorgoed, op zoek naar leefbare ruimte voor henzelf, maar toch vooral om hun kinderen een ‘ruime’ toekomst te geven, zonder drukte en overbevolktheid. Dat nieuws heeft voor crisissen het nieuws gingen beheersen veel kranten bereikt, die er toen ook vaak hele thema’s aan hebben gewijd. Een grote krant: Dagblad de Telegraaf heeft jaren geleden een zeer uitgebreide reeks artikelen, inclusief lezersonderzoek gewijd aan de beleving van mensen naar de drukte in Nederland: onder de titel ‘inpakken en wegwezen’. Het gaat weliswaar niet om een representatieve steekproef, maar toch hebben veel mensen toen gereageerd. Mensen gaven aan het vertrouwen te zijn verloren in politiek, politie en justitie. Ze hadden vaak het gevoel niet meer echt veilig over straat te kunnen in avonden; vinexwijken, bebouwing, drempels en flitspalen kwamen hun keel uit; ze waren het moe overal steeds maar weer in de drukte te staan.

- 80% vond Nederland te vol
- 50% overwoog om te emigreren
- 75% maakte zich zorgen over toenemende criminaliteit, agressie, gebrek aan normen en waarden en het gedoogbeleid
- 60% ervoer ernstige verkeersproblemen
- 53% maakte zich zorgen over het toenemende ruimtegebrek

Bron: de Telegraaf

NRC Handelsblad

Heeft toen een artikel geplaatst: **‘Vaarwel Nederland’**.

Het ging hierin over een groeiende groep mensen die weg wilden uit het land. In 2002 wilden er zoveel mensen weg als niet meer was voorgekomen sinds 1960. Hierbij spelen steeds weer economische motieven, maar ook motieven dat Nederland te vol is, zonder dat hierbij sprake is van extreme politieke opvattingen; men wil gewoon meer fysieke en geestelijke ruimte. Men wil de overspannen huizenmarkt ontvluchten, de toenemende brutaliteit, onbeschoftheid en agressie die steeds meer een soort ‘handelsmerk’ van Nederland lijken te worden.

Algemeen Dagblad

Plaatste een artikel: **‘Weg uit Nederland’**.

Steeds meer Nederlanders besloten hun vaderland definitief te verlaten. Men gaf in dit artikel aan dat er in 2001 ruim 82.000 emigranten zijn vertrokken. Deels ging het om allochtonen die teruggaan, echter ook steeds meer autochtone Nederlanders verlaten de polder.

HP / De Tijd

Publiceerde een uitgebreid artikel: **‘Wegwezen hier’**.

“Vorig jaar emigreerden zo’n 80.000 Nederlanders en het worden er steeds meer. Ze verlaten ons land uit ontevredenheid –vol files, onveiligheid, buitenlanders. Als je te veel ratten in een ton stopt, vreten ze elkaar op.”

Mensen vertellen emigratieconsulenten verhalen dat ze een toekomst voor hun kinderen willen, dat het land te vol is, veel te druk, benauwd, dat het leven hen er onmogelijk wordt gemaakt. Ze merken heel duidelijk dat er steeds meer mensen weg willen uit Nederland. Mensen zeggen dat ze zich er niet meer thuis voelen. Dat ze het beangstigend vinden om te zien hoe het steeds drukker wordt. Dat door die drukte iedereen heel gejaagd is. Mensen met kinderen geven aan dat zij de reden zijn dat ze vertrekken. Dat in een land als Canada kinderen nog hutten bouwen, mensen de natuur in trekken, rust nemen. In Nederland is alles gericht op geld uitgeven; de favoriete vrijetijdsbesteding is er de meubelboulevard en het tuincentrum. Mensen geven aan dat ze zo hun kinderen beslist niet willen opvoeden. Vertellen dat ze er zelf ook in meegaan, dat je je er niet aan kunt onttrekken, net als in een druk mierenest. Iedereen is veel te druk, te gejaagd, te ambitieus. Mensen schrijven gek te worden van al die regeltjes, de drukte, de agressie. Teveel regeltjes en mensen: dat zijn volgens emigratieconsulenten de belangrijkste motieven waarom mensen het in Nederland voor gezien houden. Steeds meer mensen begrijpen dat Nederland echt te dicht bevolkt is om nog quality of life te kunnen bieden. En dat dit in de toekomst alleen nog maar veel en veel erger zal worden.

Zelfs de internationale pers hield zich hiermee bezig, zoals blijkt het volgende artikel het toch komt dat de Nederlanders hun land verlaten:

“Exit the Netherlands: Why are the Dutch leaving the Netherlands?”

Native Dutch are emigrating from the Netherlands in surprisingly large numbers. This column shows that most Dutch emigrants are choosing to exit due to dissatisfaction with the quality of the public domain, particularly high population density. Is their exit a vote of no confidence in the Dutch government?

People leaving the Netherlands on such a large scale has worried the media and politicians. The big Dutch puzzle is that it contradicts common knowledge and economic logic. The Netherlands is one of the most prosperous countries in the world, so why are people leaving a country that has been immigrants’ destination for so many years? To answer this question, we examined national data to see who has left and surveyed a representative sample of the Dutch in 2005 to learn who had emigration plans. To generate more in-depth insight into the characteristics of the Dutch emigrant, we also carried out a survey among a focus group of potential emigrants who had visited an emigrants’ fair.

National emigration figures show that men are twice as likely to emigrate as women, and it is mostly the young (under 30) who emigrate. Furthermore, it is the Dutch in the top decile of the income distribution who are most likely to emigrate.

Why leave?

The thousand-dollar question surrounding the Dutch emigration wave is, of course, why leave? Examining the determinants of emigration intentions and subsequent actions reveals a clear picture. The determinants may be classified into two groups: (a) the individual characteristics that one would expect to be relevant if emigration were a matter of private gains (like age, human capital, health, networks, psychological personality characteristics) and (b) the provision and perceived quality of the public domain of life in the Netherlands.

Every individual depends on the actions and solidarity of others and perhaps more so in a crowded country such as the Netherlands which is also known for its extensive welfare state. The results of our study reveal that both the private and the public domain of life are important to understanding emigration from a high-income country like the Netherlands. The more negative one is about the public domain, the more likely it is that one will actually emigrate. Of course, the Dutch who stayed are also negative about large parts of the public domain, but emigrants (“movers” and “dreamers”, i.e. those who intended to emigrate but have not yet) are far more negative than those staying behind. The biggest difference between emigrants and those staying behind is the evaluation of the quality of public space. The fact that Dutch leave their country for reasons that are directly tied to the quality of the public domain makes one wonder how many, disillusioned with exercising their voice, would abandon loyalty and head for the exit. Our calculations suggest that approximately 20% of the population would be inclined to leave the country. Population pressure is an especially strong driving force. The stayers must be a very frustrated group of people.

Conclusion:

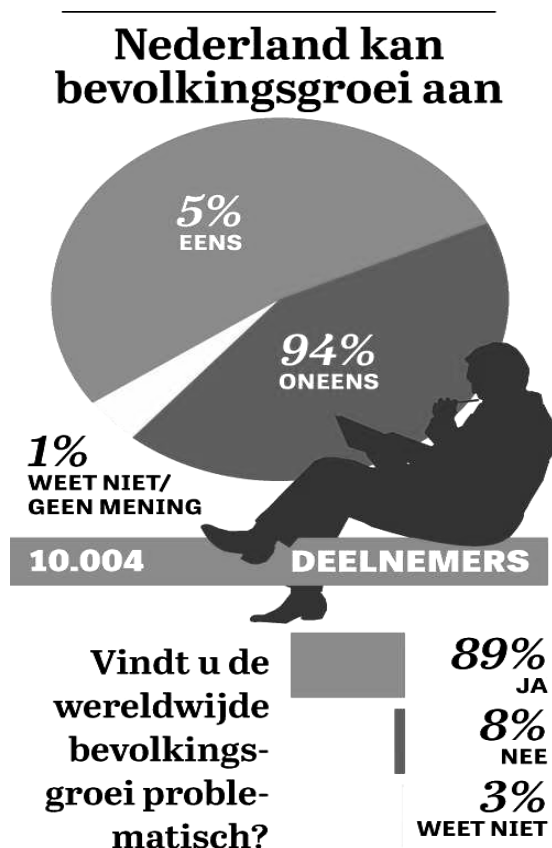
Our study suggests that the quality of the public domain is an important part of quality of life, and those Dutch who have moved are implicitly casting a vote of no confidence in those who govern the nation. This lesson may also be of some relevance to other European countries where emigration has taken off and crowdedness has become a concern. For example, England’s population density is similar to that of the Netherlands (394 inhabitants per square kilometre), and British Surveys seem to register the same type of dissatisfaction witnessed in the Netherlands.”

Bron: Vox Eu

Telegraaf, de rubriek: 'wat u zegt' maart 2016

'Nederland raakt erg vol'

De bevolkingstoename in Nederland naar 17 miljoen is voor de meeste deelnemers van de Stelling van de Dag geen heugelijk feit.

Het aantal (17 miljoen mensen) op zich jaagt al velen schrik aan en de meesten geloven dat Nederland qua omvang veel te klein is voor zo'n miljoenengetal. „Gezien de oppervlakte van Nederland, kun je wel zeggen dat we nu aan de top zitten.” Kunnen de meesten nog leven met natuurlijke groei via geboortes, de aanwas door migratie wordt echter zeer problematisch gevonden. „Zeer zorgwekkend. Nederland is al erg klein en een zeer groot gedeelte wil ook nog in de Randstad wonen, wat sterk ten koste van de leefbaarheid gaat”, meent een stemmer.

De leefbaarheid in Nederland gaat eraan doordat steeds meer groen moet wijken voor huizenbouw, denken velen. Vooral de Randstad, waar velen zich willen vestigen, zal daaronder lijden.”

Bron: Telegraaf

De vrees bij velen is dat het sociale vangnet verloren gaat; er zijn nu al teveel inactieven ten opzichte van actieven en dat aantal zal groter worden, denken de meesten: “er komen steeds meer mensen binnen, het sociale stelsel gaat er op deze manier aan.” Bovendien, zo schetst een ander, zijn er door technologische ontwikkelingen straks minder banen voorhanden: „het gaat veel te hard en met de huidige technische ontwikkelingen hebben wij straks minder arbeidsplaatsen.” Dat bevolkingsaanwas nodig is om de welvaart in het land te behouden, wordt niet onderschreven door de respondenten. Slechts enkele jaren geleden was er nog even sprake van een kleine bevolkingsdaling. Sommigen vinden dat er niet gekeken moet worden naar 'kwantiteit', maar naar 'kwaliteit'. De sussende woorden van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut dat de drukte in Nederland 'relatief' is, wordt totaal niet gedeeld door de deelnemers. Bovendien: drukte went nooit, zo spreken de meesten tegen. Er moet een rem op de bevolkingstoename in Nederland komen, zo stelt de meerderheid.

De wereldwijde bevolkingsgroei wordt door steeds meer mensen als problematisch gezien. De ongebreidelde groei leidt tot grote druk op allerlei voorzieningen (sociale-, medische-, onderwijs-, huisvesting) waardoor er gebrek zal ontstaan aan deze levensbehoeften. Zo stelt een bezorgde stemmer: „Het stopzetten van de bevolkingsgroei moet als topprioriteit op de politieke agenda geplaatst worden. Menig conflict wordt nu al direct of indirect veroorzaakt door de angst voor tekorten.” Maar politici zullen dit thema niet snel agenderen, uit angst hun vingers te branden aan een politiek gevoelig item. Er rust een taboe op, denkt 90% van de stemmers.

Al in 1980 heeft het ministerie van Sociale Zaken een onderzoek gedaan onder aspirant-emigranten. Redenen om te emigreren waren: Nederland was te vol, er was te weinig rust en ruimte. Precies hetzelfde als nu, alleen is het nu nog erger.

Sterker nog, in de jaren '50 was het streven naar een bevolking van maximaal 10 miljoen mensen het belangrijkste argument voor de grote emigratiegolf. Alleen al in 1952 verlieten 50.000 Nederlanders het land, de babyboom beloofde toen al weinig goeds. Premier Willem Drees zei toen: 'emigratie is een zegen voor het volk'. Twee organisaties: de Nederlandse Stichting Landverhuizing en de Nederlandse *Emigratie* Dienst, werden in het leven geroepen om met behulp van propagandafilms en folders mensen aan te moedigen het land te verlaten: hoe minder zielen, hoe meer vreugd. Emigranten kregen subsidies, toen ongeveer 2000 gulden per persoon (dat was in de jaren '50 veel geld). In 1979, na de tweede oliecrisis, riep de minister van Sociale Zaken het volk opnieuw op tot emigratie, vanwege de oplopende werkloosheid. Mensen vertrokken echter niet uit economische nood, maar maakten zich toen zorgen over het milieu in het drukke land en over de toekomst van hun kinderen. Anno 2016 is het streefgetal van 10 miljoen inwoners allang gepasseerd en zijn er 17 miljoen inwoners.

Meer en meer mensen voelen zich er totaal niet meer thuis. Mensen vervreemden van hun eigen leefomgeving. Veel mensen dachten eerst dat het allemaal wel meeviel, maar zien in dat dit toch steeds minder het geval is. Anders dan hun door armoede geplaagde voorgangers is de huidige emigrant bereid geld en luxe in te leveren voor levensruimte. Mensen willen leven en niet geleefd worden. Uiteraard is het gaan leven in een ander vreemd land niet altijd even gemakkelijk.

Het verhaal van een stel dat naar Nieuw-Zeeland verhuisde:
Ze hebben ook hun twijfels of ze er wel goed aan gedaan hebben. Maar als ze hun oude leven naast hun nieuwe leggen bevestigt dit helemaal hun juiste keuze.

'Dan rij je hier in een bus vol stoere tieners, maar die bedanken nog wel even de chauffeur voordat ze uitstappen. Die hoeft zich geen zorgen te maken om voor zijn kop geslagen te worden. We wilden het er niet op aan laten komen, anders zouden we niet geëmigreerd zijn, maar gevlucht. Hier vonden we de rust, het respect, waarvan je het in Nederland eigenlijk al zo gewoon vindt dat het er niet meer is.'

Opvallend in al deze verhalen is dat emigratie blijkbaar in golven gaat. Er schijnt in periodes een sterk besef te ontstaan dat men weg moet: inpakken en wegwezen dus. Met vragen als: wordt het land niet te vol, te druk? Het ervaren van teveel regeltjes die al dat gekrioel in die alsmaar drukker wordende mierenhoop in goede banen proberen te leiden; immers mijn vrijheid eindigt waar die van anderen begint. En dan besluit men om ergens heen te gaan waar meer ruimte is.

Mensen ervaren de drukte iedere dag aan den lijve: op de weg, parkeerterreinen, in de stad, in winkels, winkelstraten, in restaurants, cafés, op het strand, in attractieparken, in vinexpostzegelwijken, in een volgebouwd platteland, bedrijventerreinen, ja zelfs in de open natuur.

Er is in Nederland zelfs een organisatie die ‘Natuurmonumenten’ heet, lovenswaardig initiatief, men probeert natuur te redden. Maar eigenlijk te gek voor woorden: de natuur is in het land zo goed als een museumstuk geworden, een ‘monument’.

En dan het permanente ‘behang’ van het overal aanwezige lawaai: doorgaande wegen en zelfs snelwegen vlak langs woonwijken, meer dan 12 miljoen voertuigen, snerpande scootertjes, voorbij donderende treinen, bulderende vliegtuigen, ‘tuingereedschappen’, overal hoor je de ‘beschaving’, zelfs in de natuur. In de zomer in de tuintjes van postzegelformaat horen de mensen er de schetterende muziek van allerlei burens door elkaar heen, het gekrijs van kinderen, het geluid van motorgrasmaaiers en heggenscharen en burens die vlak naast hen lijken te zitten.

Al met al is een béétje rust, waar dan ook, ver te zoeken. Nederland kent als land binnen de EU de meeste geluidsoverlast per vierkante kilometer. Nederland heeft de meest toeristisch ingestelde burgers van Europa. In vakanties lijkt haast iedereen uit het land weg te trekken, hoe zou dat toch komen? Enige vorm van vrijheid wil men nooit laten inperken; sterker nog, inperking daarvan roept steeds meer onbeschoftheid, agressie en ‘zinloos geweld’ op. Iedereen moet vechten voor zijn persoonlijke rust en levensruimte en wordt hierin permanent gefrustreerd. Daarom springt de overheid in dat gat en gaat die persoonlijke vrijheid van iedereen meer en meer aan banden leggen en beperken, om zo de totale chaos proberen te voorkomen. Met als gevolg: een alsmaar toenemend woud van regels en regeltjes, die doordat er zoveel mensen zijn niet meer te handhaven en daardoor een farce zijn.

Een sociale wetmatigheid die de oude Grieken al kenden is echter : hoe meer mensen, hoe meer regels er op een gegeven moment noodzakelijk zijn om de maatschappij nog een beetje in banen te leiden. Plato schreef al dat als een druk bevolkte democratie te vrij en liberaal is ze altijd zal ontaarden in een dictatuur, om zo de maatschappij te behoeden voor anarchie.

Hoofdstuk 2: Ervaringen van mensen

2.1 Beschrijving van het onderzoek

Op onderstaande pagina's ziet u de weergave van de persoonlijke meningen en ervaringen van 40 mensen over overbevolking en drukte in het land uit 2015 / 2016. Ervaringen van veertig verschillende mensen, met verschillende beroepen, uit verschillende regio's en omgevingen uit heel Nederland. U kunt dit lezen naar wens, het is niet noodzakelijk om de rest van het boek te kunnen volgen. Wel is het goed om er in ieder geval een aantal te lezen om een idee te krijgen hoe mensen van vlees en bloed hierover denken. Belevingen van mensen zeggen vaak veel meer dan 'gemiddelde' statistieken en cijfers kunnen beschrijven.

Zoals blijkt uit onderzoeken vindt circa 60% van alle Nederlanders het te vol in het land. Hoe minder ruimte een mens voor zichzelf heeft - letterlijk en figuurlijk - des te meer probeert hij ruimte voor zichzelf op te eisen. Als het overal steeds drukker wordt, worden mensen steeds chagrijniger, agressiever en onverschilliger voor de ander. Wie denkt dat Nederland vol zit met mensen, beton en asfalt, geeft daarmee uiting aan zijn gevoel. Ieders leven bestaat voor een belangrijk deel over hoe hij zich voelt over zijn situatie en niet alleen uit cijfers & statistieken. Daarom zijn mensen benaderd of ze hun gevoelens ten aanzien van hun leven willen weergeven.

Dit is dus de weergave van een onderzoek naar die persoonlijke meningen en gevoelens. Mensen werd gevraagd om hun mening te geven ten aanzien van drukte, lawaai en overlast in hun persoonlijk leven. De geïnterviewden vertellen geheel zonder vraagstructuur hun persoonlijke grieven. Het komt als het ware vrij uit hun hart.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden via schriftelijke reacties op een oproep op LinkedIn, persoonlijke gesprekken en telefonische interviews. Omdat de meeste mensen absoluut onherkenbaar wilden blijven gezien het 'gevoelige' onderwerp van dit boek (meestal uit angst om bij herkenning in een rechts-populistische hoek geplaatst te worden) wilden heel veel mensen hier helemaal niet aan meewerken. Degenen die uiteindelijk wel wilden meewerken zijn allemaal geanonimiseerd weergegeven; medewerking van de meeste van de respondenten zou anders helemaal niet hebben plaatsgevonden... Alle (beroeps) activiteiten, leeftijden en woonomgevingen zijn onverkort geplaatst, alle voornamen zijn gefingeerd. Alle respondenten is vooraf verzocht om hun reactie te beperken tot maximaal één A-4tje.

2.2 Weergave van 40 interviews:

voornaam: Menno

Leeftijd: 54 jaar

Dagelijkse (beroeps) activiteit: manager technische dienst

Woonomgeving: dorp

Ik ervaar drukte op verschillende manieren. Tijdens het woon-werkverkeer heb ik de grote drukte op de weg genomen voor wat die is, ik vertrek altijd ruim op tijd en hoef me dus niet te haasten. Onderweg luister ik naar semiklassieke muziek en geniet.

Ik laat me ook niet verleiden tot wringen, voorkruipen, duwen en meer van dat soort zaken en heb medelijden met medeweggebruikers die dat wel doen.

Op deze wijze gaat de tijd voor mijn gevoel snel voorbij, hoewel de klok daar anders over “denkt” .

Als ik wandel in de stad, in een pretpark ben of in andere omgevingen ben, waarvan ik vooraf weet dat het druk en lawaaiig is, dan heb ik daar ook geen problemen mee.

Datzelfde geldt voor hektiek op het werk, daarvan kan ik zelfs zeggen dat ik dat leuk vind. Samengevat kan ik wel zeggen dat ik geplande drukte helemaal niet onplezierig vind en soms zelfs plezierig.

Anders is het met de steeds aanwezig zijnde drukte en lawaai, bijvoorbeeld als ik in mijn tuin in een rustig dorp aan het genieten ben van de muziek die vogels maken, of gewoon naar een mooie melodie luister op de radio. Dat met een bescheiden volume weliswaar. Behoorlijk vaak wordt dan het genieten verstoord t.g.v. lawaai van motormaaiers, benzine-bosmaaiers, elektrische heggenscharen, bladblazers o.i.d.

Indien de herrie lang aanhoudt dan raak ik vaak geïrriteerd.

Dat soort dingen produceert een hoop kabaal en staan vaak erg lang aan. Ik denk dan “man, pak toch een bezem!”. Claxonneren in mijn woonomgeving omdat men een bekende ziet, is ook iets waar ik me aan kan ergeren. Ik wandel graag en dan bij voorkeur lange afstanden. Hiervoor maak ik zelf routes die ik vervolgens in een GPS-apparaat zet. Mijn bedoeling is dan om zoveel mogelijk “gebaande wegen”, waar Jan en Alleman loopt, te mijden, datzelfde geldt voor geluidsbronnen.

Ondanks dat stuit ik vaker dan op veel volk of herrie van bijvoorbeeld verkeer, zelfs in als rustig bekend staande gebieden. Daar word ik dan niet echt blij van om het maar zacht uit te drukken. Indien ik dus rust zoek stuit ik overal op herrie of veel mensen, ondanks mijn rustige karakter ben ik dan vaak geïrriteerd en boos waarom het nou werkelijk nergens rustig kan zijn in ons land.

voornaam: Jaap

Leeftijd: 61

Dagelijkse (beroeps) activiteit: arbeidsmarktconsulent

Woonomgeving: klein dorp in landelijke omgeving

Wat betekent lawaai voor mij door de dag heen.

Ik sta rond de klok van zes uur op, om me rustig aan voor te bereiden op mijn werk. De rust die ik dan heb om alleen op te staan, het krantje te lezen en de hond uit te laten. Nog niemand op straat. Dan vind ik de wereld in orde. Dit houdt op, vanaf het moment dat ik naar mijn werk ga, het verkeer in. Het krioelt dan voor mijn ogen van de auto's die ik tegenkom of met mij in dezelfde richting rijden. Passeer ik weer eens een knetterend brommertje dan maakt mij dat kwaad. Niet dat ik de brommer passeer, maar het schelle geluid van de motor.

Overal moeten mensen zich houden aan bepaalde decibelwaardes, maar tegen zo'n knetterend brommertje wordt niets ondernomen. Vervolg ik mijn weg dan sta ik iedere ochtend voor hetzelfde drukke stoplicht te wachten en ja hoor daar staat hij weer. Een ronkende discomachine op wielen. Ik kan de basdreun zelfs tot in mijn auto voelen en dan vraag ik mij af of er een autist in die auto zit die in zijn eigen cocon zijn eigen wereld heeft gecreëerd.

Allemaal leuke regeltjes overal, maar letterlijk iemand die ze handhaaft, iedereen doet maar. Nadat het stoplicht op groen springt, spant hij zijn opgedane energie bij elkaar en probeert niet een maar vier auto's te passeren, voordat hij de wegversmalling in moet. Op het werk aangekomen verloopt alles redelijk geordend totdat de boenmachine door de gang komt. Een brommend geluid dat zeker een uur te horen is door het hele gebouw.

In de bedrijfskantine staat een radio veel te luid te spelen en de soep zou spontaan uit de kom springen. Hier wordt niets aan gedaan. De middag verloopt gelukkig rustiger op het werk, maar als ik in de auto zit dan begint het spel weer opnieuw. Toeterende passerende auto's in de massale avondfile en thuis aangekomen geen parkeerplaats. Na een kwartier zoeken is er een plek gevonden en loop ik naar huis.

Wil dan even buiten bijkomen, schreeuwende kinderen, zowel op straat als bij de burens, radio's buiten aan, herrie van auto's, brommers en gemotoriseerde tuinapparatuur.

De avond breng ik zo door zoals ik dat zelf wil en zorg dat de TV of radio niet te hard staat. Dan creëer ik mijn eigen rust, tenminste dat hoop ik. Maar ook dat lukt vaak niet; het is een constante herrie buiten, dan weer dit en dan weer dat.

De rust komt pas wanneer ik slaap en soms zelfs dan niet. En de volgende dag weer dezelfde kakofonie.

voornaam: Jack

Leeftijd: 54

Dagelijkse (beroeps) activiteit: financieel medewerker

Woonomgeving: grote stad

Bij ons in de Randstad ligt een onafgebroken lint van bebouwing en bedrijventerreinen waar geen ontsnappen mogelijk is en als je ook nog eens niet bemiddeld bent, gedwongen bent om op je plaats te blijven zitten door gebrek aan vervoer en gewoon geld, ja, dan ben je goed de kloos en is er geen ontsnappen mogelijk aan de massa's medemens en hun onhebbelijkheden; burenlawaai, barbecueluchten, het gescheur van brommers tot laat in de avond, geschreeuw op straat, luide radio's enzovoort om over industrieel lawaai, het eeuwig razende verkeer en de bijna altijd vuile luchten maar te zwijgen.

En je kunt haast niet weg. Ik ben vaker op vakantie geweest naar grote steden in het buitenland en wat me daar opvalt, is dat je vrij snel de stad uit bent met openbaar vervoer en dan ook vaak in een echt rustige omgeving komt. Bij ons gaat dat niet, ja je kunt naar de zee, die ligt vlakbij, maar daar is het alleen rustig bij windkracht 10. Alle andere kanten op is het vol. Richting Utrecht, richting Rotterdam, zeg het maar. Zelfs als je naar de Veluwe wil met mooie dagen is het druk. Als ik echt rust wil ga ik naar de Ardennen, maar ja dat doe je niet even als je een middagje vrij hebt.

En de weinige open gebiedjes die er hier bij ons nog waren worden ook meer en meer dichtgebouwd met bedrijventerreinen en andere wangedrochten.

Het is dat in de Randstad er gewoon veel werkgelegenheid is, anders zou ik hier meteen wegtrekken. Op mijn leeftijd krijg ik nergens meer een andere baan.

Ik voel me vaak gevangen in mijn lawaaiërie omgeving. Sinds een aantal jaren slik ik slaappillen om tenminste 's avonds nog wat tot rust te komen.

Ik zal na mijn dood wel naar de hemel gaan, de hel maak ik hier al dagelijks mee!

voornaam: Henri
Leeftijd: 62
Dagelijkse (beroeps) activiteit: consulent UWV
Woonomgeving: buitenwijk provinciestad

“Nederland raakt vol” hoor ik steeds vaker van mensen om me heen. In Nederland hebben we binnenshuis meer en meer vierkante meters per persoon. Toch ervaren we vaak dat ons land vol is. Ik dwing me wel eens om me bewust te zijn van die woonluxe die wij binnenshuis hebben. Veelal zijn we zelf dom bezig: in de trein luidruchtig bezig met onze smartphone; op elk willekeurig moment gaan we compleet ons eigen gang met lawaaierig gereedschap (gazonmaaier; bladblazer; schuurmachine; slijpschijf; kettingzaag), enfin het kindje zondagsrust hebben we met het badwater weggegooid.

Verhuftering is wellicht moeilijk te beïnvloeden.

Hoe kun je beschaafd gedrag in de openbare ruimte bevorderen?

Dat zal toch vooral vanuit de opvoeding moeten worden aangestuurd, niet dan?

Onze overheden doen er nog een schepje bovenop: voor de treinreiziger of automobilist is het landschap steeds minder zichtbaar omdat langs (snel-) weg en spoor lukraak alles volgebouwd wordt; gebouwen moeten vooral niet karakteristiek zijn, nee vooral saaie architectuur. We hebben toch onze middeleeuwse monumenten!

Maar waarom nu iets neerzetten dat over 400 jaar nog steeds boeiend is?

Ik reis al ruim 35 jaar met de trein naar mijn werk en ik zie het gewoon steeds voller worden overal. Wanneer je spoorarbeider bent en op een verjaardag naar je werk wordt gevraagd, kun je niet langer met trots vertellen dat je bij de NS werkt. Je moet dan bekennen dat je een jaarcontract hebt (dat misschien wordt verlengd) bij een onderaannemertje in opdracht van Prorail. Niemand die je begrijpt. Toch wordt van je verlangd dat je loyaliteit en motivatie hebt t.a.v. je werk. Wie kan er nog wijs uit alle aanbieders op allerlei terreinen zoals b.v. voorzieningen zoals gas, elektriciteit, zorgverzekering enz.? Op een groeiend aantal terreinen wordt de burger op zichzelf teruggeworpen. De moderne burger is zelfredzaam, zelfwerkzaam, en ondernemer van zijn eigen loopbaan; hij wil en hoeft niet betutteld en gepamperd te worden, hahaha. Voor een fors aantal mensen is dat niet weggelegd.

Flexibilisering en vrije markt heeft een groeiende tweedeling van de samenleving tot gevolg. Door die ‘vrijheid’ wordt ons land ook nog eens helemaal dichtgebouwd. Niet vreemd dat de opkomst bij verkiezingen daalt en dat extreme politieke partijen langzaam maar zeker groeien.

voornaam: Cecile
Leeftijd: 43
Dagelijkse (beroeps) activiteit: docent
Woonomgeving: provinciestadje

Wat is tegenwoordig de meest onderschatte vorm van milieuvervuiling?
Volgens mij: lawaaihinder. De Nederlander moet vandaag 18 keer zoveel decibels verwerken als in de jaren '50.

De hedendaagse schrijver Thomas Rosenboom vraagt zich verbaasd af:
'Waarom is er op de speelplaats van scholen zoveel meer lawaai dan vroeger?'
Waarmee hij maar al te goed beseft dat hij een taboegevoelig onderwerp aanraakt, want: 'Alles wat je wat daarover zegt, wordt je meteen in de richting van onderdrukking geduwd. Hij pleit voor een experiment: misschien moeten we onze kinderen ook weer gewoon eens naar de kerk sturen. Niet voor de godsdienst, maar omdat daar een sfeer heerst waar je eerbied voor moet leren opbrengen.

Want dat hebben ze nooit geleerd: een sfeer niet verstoren.'

Wat een zeldzame opmerking in deze tijd van decibellentirannie! Mij overvalt soms al een halve oorontsteking door al het geklets en gezwets dat ik – in trein en op andere publieke plaatsen – iedereen in zijn gsm hoor kakelen. Op schelle en harde toon, uiteraard. Hij ergert zich mateloos aan de terreur van de herrie en de muziek, die vandaag overal luid uit de boxen knalt. Mensen lijken haast verslaafd te zijn aan lawaai.

En waarom, waarom zijn ze zo bang voor stilte en rust? Misschien omdat hier zoveel mensen wonen dat het nergens meer rustig zijn kán?

Om een praktijkvoorbeeld te geven: als leraar heb ik de ongelofelijke luxe van heel wat weken vakantie per jaar. Om al die weken echt op vakantie te gaan is natuurlijk een beetje teveel van het goede. Omdat ik in de zomermaanden toch veel tijd over heb ben ik naar aanleiding van de oproep voor dit interview eens zelf op een klein onderzoekje uitgegaan. Gewoon, in het midden van augustus, rond een uur of twee in de middag ben ik eens gaan tellen op wat een ogenschijnlijk rustig smal verhard weggetje lijkt waar geen twee auto's langs elkaar kunnen zonder dat er één in de berm moet rijden. Op een kilometer of 4-5 van een dorpje en een kilometer of 25 van mijn provinciestadje, heel ver van de Randstad gelegen en vèr van wat in ons land de drukke provincies heet. In een half uurtje tijd kwamen daar 22 auto's en 4 motors voorbij. Dit heb ik een keer of vijf gedaan in twee weken tijd, altijd op een doordeweekse dag, iedere keer op gelijksoortige, maar andere weggetjes, echt overal kwamen er 10 tot 20 auto's voorbij in maximaal een half uur tijd.

Het is onvoorstelbaar. Als je normaal zo'n weggetje passeert denk je dat dat wel een lekker rustig weggetje is, smal, rustiek, bomen er langs. Je gaat er snel voorbij en ziet misschien één auto aankomen; ja binnen het passeren van nog geen 1 minuut! Maar ga er maar eens een halfuurtje staan, dan zie je heel wat anders. Probeer het maar eens!

voornaam: Yolanthé
Leeftijd: 22
Dagelijkse (beroeps) activiteit: studente
Woonomgeving: stad

In de stad is het altijd druk. Overal om je heen zie, hoor en ruik auto's, mensen en gebouwen. Om niet gek te worden van alle drukte gaat iedereen recht op z'n doel af, zonder op of om te kijken. De deur openhouden voor iemand die een halve meter achter je loopt? Vergeet het. Een rustige tafel in een restaurant? Dat kan, maar alleen bij een duur restaurant. In gewone restaurants is het heel normaal om een tafel bijna te 'delen' met een stuk of wat anderen die aan het tafeltje naast je bijna op je schoot zitten. Niemand kijkt raar op als obers op een geïrriteerde toon hard tegen elkaar – en de klanten – lopen te praten. De mensenmassa's zorgen ervoor dat je vaak en lang moet wachten. Op een gemiddelde dag sta ik 's ochtends vroeg in de rij voor de tram die me naar de universiteit brengt. Wanneer ik op de UNI binnen kom loop ik de volgende rij tegemoet, die voor de lift. En ook op m'n doorgaans eerste stop op de campus, de Starbucks, beland ik in een nieuwe mensenmassa. En er komt helaas letterlijk nooit een eind aan het gewacht.

Vaak word ik heel blij van winkelen en vind ik het heel leuk, maar het kan ook heel vermoeiend en frustrerend zijn. Zeker als ik mij al niet al te goed voel, is shoppen niet altijd een goed plan. Wat een leuke dag had moeten zijn, wordt dan ineens niet zo'n leuke dag meer. Tenzij je ervan houdt om in enorme rijen te staan voor paskamers en in slakkentempo te lopen omdat er een soort file ontstaat in de winkelstraat.

Maar goed als je gaat winkelen heb je te maken met andere mensen. Ik vind dat best gezellig hoor, maar het kan ook heel irritant zijn. Er zijn altijd mensen die haast hebben en snel overal tussen door willen glippen. Of mensen die voor je gevoel constant in de weg lopen. Bij drukte horen ook graaiende mensen. Mensen die overal het eerste bij willen zijn en de kledingstukken nog net niet uit je handen grissen. Wanneer ik dit ook altijd zie, is tijdens de sale. Dan liggen er bijvoorbeeld ergens bergen met t-shirts op een tafel en iedereen staat daar in te graaien.

En die mensen met kinderwagens die midden in het gangpad staan. Ik snap dan nooit waarom zij niet begrijpen dat dat niet heel praktisch is voor anderen. Ik snap wel dat mensen niet altijd een oppas kunnen regelen. Maar gillende en rondspringende kinderen kunnen best irritant zijn als je aan het winkelen bent en bijna struikelt omdat er plotseling een jongetje de hoek om komt rennen. Plukken stof, haren, snoeppapiertjes, papieren zakdoekjes en andere dingen waarvan je niet zo goed weet wat het is. Het zwerft allemaal rond in paskamers. In sommige winkels is het wel schoon, maar in veel winkels zijn de paskamers vies en rommelig. En dan is er soms ook nog zo'n zweetlucht die voorbij komt en rondhangt in de paskamers van ál die mensen die er al in zijn geweest. In de rij staan vind ik niet erg, maar soms is de rij zo lang, dat je er al moe van wordt als je er naar kijkt. En dan die mensen die proberen er tussen te glippen om eerder aan de beurt te zijn, terwijl je zelf net achter in de rij bent aangesloten..... Zodra ik afgestudeerd ben, ben ik hier weg.

voornaam: Naïma
Leeftijd: 35
Dagelijkse (beroeps) activiteit: verkoopster
Woonomgeving: groot dorp

Elke zomer hebben we er last van: harde muziek in de tuin van de burens (langs weerskanten soms) en ook 's avonds en op zondag herrie van werken in de tuin; wat wil zeggen dat wij nooit in rust en stilte in de tuin kunnen zitten. We hebben meermaals gevraagd of het wat stiller kon, maar dan krijgen we een hele hoop bagger naar ons hoofd geslingerd, en dat ze tot 22u doen wat ze willen en als het ons niet aanstaat, we maar in een bos moeten gaan wonen.

De politie wilde op hun gezond verstand inspelen. Maar als ze gezond verstand hadden, deden ze het op de eerste plaats al niet. Dan respecteer je je burens en probeert in goede verstandhouding samen te leven. Maar bij sommigen ontbreekt dit nu eenmaal en die zadelen zonder gene anderen op met hun eigen kabaal. Zij hebben geen last van onze stilte, maar wij hebben alle last van hun lawaai. We leven in een lawaaiërende wereld : hogedrukreinigers, grasmaaiers, elektrische haagscharen, zagen ... slijpschijven maken ook veel lawaai, terwijl er stille alternatieven zijn. Helikopters, straaljagers, sportvliegtuigjes ... ook boven bebouwde kommen.

De meeste auto's en moters veroorzaken ook veel meer lawaai dan nodig zou zijn. Bovendien is fietsen gezond. Lawaai dat ze zelf regelmatig veroorzaken, vinden de mensen gewoonlijk oke - alleen dat van anderen is er teveel aan.

Ik vermoed dat dit fenomeen overal wel voorkomt in Nederland. Iedereen heeft zijn bezigheid en eigen belangen en ik probeer mij zo verdraagzaam mogelijk op te stellen. We zijn gewoon met teveel mensen op een te kleine oppervlakte en het zal er niet beter op worden.

voornaam: Niels
Leeftijd: 31
Dagelijkse (beroeps) activiteit: vertegenwoordiger
Woonomgeving: dorp

Wat ik het ergste vindt zijn altijd die eeuwige files en opstoppingen, de hele tijd, overal. Zoals elke ochtend vertrek je enthousiast naar het werk. Je kan alles aan en je bent van plan om er keihard in te vliegen. En in de auto hoor je je lievelingsnummer.

De dag kan niet meer stuk. Tot je de verkeersinformatie hoort... ..en de verkeerslezer verschillende files aankondigtdie op de route naar je werk liggen, uiteraard.

Je denkt direct na over een andere route, als ik nu eens de eerste afrit neem en een sluipteg. Maar je merkt al snel dat dit geen optie is, iedereen probeert dat.

Dat wordt dus aanschuiven met alweer eens grote frustraties tot gevolg!

Ondertussen heb je de baas maar weereens gebeld, die klaagt omdat je alwéér te laat zal zijn. Alsof ik hier iets kan aan doen. En ik heb de vergadering al gemist, niets aan te doen. De frustraties stapelen zich op en ik ben nog niet aan het werk. Je bent kwaad op iedereen en super prikkelbaar. Je hebt niet veel nodig om je te laten gaan, om te ontploffen. Uiteindelijk na het lange wachten komt het verkeer weer op gang.

Helaas kom je veel te laat op je werk en weer gezeik met de baas om dat dit al de derde keer is in een week tijd. Zo ging het me heel erg vaak. Tot ik maar besloot om daar vanaf te zijn en in plaats van een halfuurtje vroeger gewoon echt vroeg te vertrekken. Want dat halfuurtje vroeger doet tegenwoordig ook iedereen, de file begint ieder jaar vroeger. Tegenwoordig zit ik 's ochtends regelmatig om zes uur in de auto en om ben dan om zevenen al op het werk. Als ik om zeven uur vertrek ben ik er niet voor negenen, met die files en opstoppingen. We kunnen niet helaas allemaal thuis lekker wat aankloten.

Maar buiten werktijd is het tegenwoordig ook overal hommeles. Laatst van Nijmegen naar Hilversum gereden en terug. Wat een ellende, ik kom nooit meer in mijn vrije tijd in de Randstad. Laatst een zaterdag op de A2 in Limburg nota bene om 18.14 helemaal vol met files. Laatst op donderdagochtend op de A12 bij Utrecht. Weer een andere keer op de A50 en A12 vanaf Nijmegen tot Utrecht, alles stond helemaal vast en dan echt kilometers auto's voor je die of helemaal en volledig stilstaan of stapvoets rijden..ede...Veenendaal...driegen...En dan juist het laatste stukje rond Utrecht waar je om een totale waanzin reden maar 100 mag rijden, op de A12 waar je dan eindelijk even je rechervoet uit de kramp kan halen van 2 uur in een filekramp gezeten te hebben om daar ook gelijk de afrit centrum/jaarbeurs te nemen, DAAR flitsen ze je dan. Laat ze godverdomme eerst eens wat aan die files doen.

Echt super waanzin...dubbele frustratie: eerst 2 uur file en dan bij het eind een flits. Volgens mij proberen ze forenzen tot waanzin te drijven door de onlogica. En zo kan ik nog wel een uurtje doorgaan, het is bijna iedere dag prijs waar je ook komt. Een paar jaar geleden in een winter heb ik 2 uur gedaan over 60 kilometer, daarna nog eens bijna een half uur erover gedaan om een afrit af te komen.

voornaam: Carlo
Leeftijd: 45
Dagelijkse (beroeps) activiteit: journalist
Woonomgeving: stad

Al in de jaren '70 van de vorige eeuw (!) wezen specialisten erop dat men moest ophouden met de kortzichtige gewoonte van almaar bijbouwen. Deze bebouwing maakt van Nederland niet alleen het lelijkste land ter wereld, maar tegelijk is deze bebouwing oorzaak van de toename van een aantal maatschappelijke kwalen van vandaag.

Zo is er een stokkend verkeer. Omdat er overal huizen werden gebouwd, moeten er ook overal wegen zijn. Daardoor stukt het verkeer overal. Op een gelijkaardige wijze speelt overal de radio – meestal veel te hard – ; is bij mooi weer iedereen met opzet buiten lawaai aan het maken zo lijkt het haast, zodat er overal lawaai opklinkt en mensen nergens nog echt rust vinden. Overal komen er fosfaten in de bodem terecht. Overal besproeien mensen hun moestuintjes met pesticiden, zodat de grond overal vervuult raakt.

De laatste jaren is een andere 'mode' van hetzelfde slag opgedoken: elke burgemeester wil zijn eigen, gemeentelijk industrieterreintje. Zelfs de meest onooglijke dorpen achten het hun plicht goede, kostbare landbouwgrond te verwoesten, er industrieën op te vestigen die veel te veel vierkante meter opsouperen en die vanzelfsprekend toegang tot de grote weg moeten krijgen, zodat vrachtwagens aan en af kunnen rijden, met als gevolg dat de omwonenden 's morgens om vijf uur door overladen vrachtwagens uit hun bed worden gedenderd, in een dorp!

Het gevolg is een algemene verhoging van het stressniveau, een hogere algemene geluidsoverlast, gespannen mensen en meer nog van die ellende.

Ik zie voor me een massa van in alle opzichten gelijke mensen, die heel egocentrisch bezig zijn met het rusteloos najagen van de onbeduidende, burgerlijke genoegentjes waar zij hun hartje op hebben gezet. Liever zou ik zien, dat zij er; al was het maar een heel klein beetje; een beetje meer erop uit waren het ontstaan van een beter en socialer mens in de hand te werken. Dat men meer bezig was om verder te kijken dan wat zichtbaar is, naar dat gedeelte van de werkelijkheid dat de dagelijkse horizon overschrijdt.

voornaam: Kim
Leeftijd: 21
Dagelijkse (beroeps) activiteit: studente medicijnen
Woonomgeving: stad

Trein horror :- (

Het is een dag als iedere dag. Lekker relaxed opgestaan, mooi weer, lekker ontbijtje, iemand gebeld over wat dingetjes. Maar dan op pad. Op straat en in de metro moet ik plotseling denken aan de verhalen van 'n vriendin die op vakantie is geweest in India.

Over hoeveel mensen daar in Mumbai in het openbaar vervoer zitten. Maar dit is Nederland, gelukkig zitten ze hier nog niet op het dak. Op het stationsplein is het zoals iedere ochtend overvol, mijn relaxte ochtendgevoel is al weer voorbij. Ik weet dat de stresshormonen nú al door mijn aderen stromen en de dag moet nog beginnen. Ik stap weer eens op met een heleboel mensen die gepakt en gezakt op zoek zijn naar een plek.

Iedereen loopt alle richtingen uit en niemand weet echt waar naartoe zo lijkt het haast.

Op zoek gaan naar een vrije bank dus. Zoals meestal is er geen plek te vinden, iedereen staat en hangt in de gangpaden, elkaar soms vuil aankijkend alsof men denkt: 'bestond jij maar niet dan had ik meer plaats'. Iedereen is aan het texten, bellen of heeft zijn mp-speler aanstaan.

Het is zo druk dat niemand elkaar aan durft te kijken, de overvolte zorgt ervoor dat niemand contact met elkaar durft te hebben, bang voor boze blikken of zo.

Als ik van de trein uitstap is het weer druk, heel erg druk. Het is een geduw en getrek, overal lawaai, schreeuwende en bellende mensen, het gepiep van de toegangspoortjes.

Zo snel mogelijk naar buiten maar daar is het niets beter. Zoouooveel mensen. Op het plein voor het station wordt er massaal gekampeerd zo lijkt het soms. Allemaal sleuren ze rugzakken, tassen en koffertjes mee. Er wordt onder het lopen gerocheld, gespuwd, gerookt en gegeten. Met alle anderen baan ik me een weg door het hindernissen-parcours.

Ik voel de eerste agressie bij me opkomen. Ik ben een hulpvaardig mens maar dat houdt ieder dag rond deze tijd even op. Ik besef dat óók ik een onderdeel en veroorzaker ben van deze horror maar ik kan al die massa's mensen rond deze tijd van de dag wel schieten, goed dat ik geen lid van een schietvereniging ben!

Gelukkig zo weer naar college en leuke collega's, maar ook daar zitten veel te veel mensen in veel te weinig ruimte. Maar straks naar huis is het weer dezelfde horror als nu. Toch maar eens achter die universiteit met campus in de States aangaan waar een kennis van me zit, daar schijnt zoveel plaats te zijn dat tienduizenden studenten nauwelijks opvallen.

Voornaam: Dirk
Leeftijd: 39
Dagelijkse (beroeps) activiteit: technicus
Woonomgeving: stad

Het college van B&W mag van geluk spreken dat er op straatniveau geen metingen gebeuren van de luchtkwaliteit. Ik ben er zeker van dat zo'n onderzoek alarmerende resultaten zou opleveren en aanleiding zou zijn voor een debat over de vraag of het wel verantwoord is om al dat autoverkeer zomaar door de woonstraten van het centrum te sturen. Nu horen we alleen de mantra "dat de stad bereikbaar moet blijven". Maar is onze stad vandaag nog bereikbaar?

Met de fiets, voor wie behendig genoeg is om de opgeworpen barrières te ontwijken en tussen het autoverkeer door te laveren, wel. Met de auto al een stuk minder.

Dat komt omdat men, tegen beter weten in, is blijven kiezen voor een eenzijdige klemtoon op 'autobereikbaarheid'. Liever dan de bevolking op te roepen om alleen de wagen te gebruiken wanneer het echt nodig is, liever dan het openbaar vervoer en de fiets te promoten, liever dan de parkeerfaciliteiten op wandelafstand van het winkelcentrum onder de aandacht te brengen, blijft men vasthouden aan het niet meer hard te maken idee dat iedereen op ieder tijdstip overal met zijn auto moet kunnen komen.

Dan worden er borden gezet met in koeien van letters op, terwijl je met de auto in die straat niks te zoeken hebt (tenzij je er moet gaan laden of lossen of er zelf woont, maar die mensen kennen de weg). Dan worden er midden in het centrum wegwijzers gezet om het verkeer naar de uitgang te leiden. Dan wordt een doodlopende straat omgevormd tot een verkeersriool en worden oudjes gedwongen om binnen te blijven: ze kunnen de straat niet meer over.

Dan gebeurt er ook alles wat werd voorspeld: auto's brengen zichzelf en andere weggebruikers in gevaar, vrachtwagens rijden zich vast en de straat kapot, fietsers worden aan de kant gedrukt... Dan worden wegen en straten officieel gedoogde sluiptwegen.

Te vrezen valt dat de burgemeester en wethouders (alleen op PR-momenten zelf bereid zijn wagen te laten staan), zullen volharden in de boodschap en dat we ermee zullen moeten leren leven: overal auto's, overal onveiligheid, overal fijn stof en CO2, overal lawaai en schade aan de weginfrastructuur. De economie wordt er misschien gezonder van (hoewel!), maar wij in ieder geval niet.

voornaam: Raoul
Leeftijd: 48
Dagelijkse (beroeps) activiteit: winkelier
Woonomgeving: provinciestad

Opgejaagd op het jaagpad.

Je hoort weleens dat er aanrijdingen zijn geweest tussen wielrenners enerzijds en 'gewone' fietsers anderzijds. Dat zal geen enkele fietser echt verwonderen. Ze zijn wijd en zijd berucht, deze gestroomlijnde reclameborden in lycra, nylon en zeem die besparen op een bel om hun carbonkader af te betalen en die ervan overtuigd zijn te beschikken over de Gave van Mozes, waardoor het verkeer bij hun aankomst automatisch tot stilstand komt en in tweeën splijt. Na een dag hard werken ga ik met mijn vrouw weleens een lekker stuk fietsen; zeker met dagen met het spaarzame mooie weer als de laatste tijd. Maar daar denkt dan blijkbaar het hele stadje waar ik woon hetzelfde over. Het is de laatste jaren dan ook niet leuk meer.

In plaats van de broodnodige ontspanning die ons dat altijd opleverde na een drukke dag in ons winkeltje te hebben te gewerkt wordt dat de laatste jaren een bron van extra stress. Afgelopen week gingen we lekker relaxed fietsen langs zo'n oud jaagpad langs een kanaal waar ze nu fietspad van hebben gemaakt zodat de mensen ontspannen kunnen fietsen in de natuur. Laat dat ontspannen maar weg.

De hele weg werden we van het pad af geroepen en geschreeuwd door hordes wielrenners die ons agressief te kennen gaven dat ze er langs moesten en wel snel. Ik zal hier niet weergeven wat ze allemaal riepen, maar mijn vrouw werd er bang van. En niet één of een paar keer, het bleef aan de gang. Alsof er een fietsvierdaagse aan de gang was zoveel mensen waren er. En niet alleen wielrenners, ook oudere mensen op van die E-bikes die niet snel genoeg konden gaan leek het wel.

Mijn vrouw heeft het er helemaal mee gehad, ze gaat niet meer fietsen en alleen vind ik er niks aan. Lekker tot rust komen in de natuur door ontspannen op zo'n mooi fietspad te fietsen dat van onze belastingcenten is aangelegd. Ja fijn voor de gemeente-promotie ("kom lekker fietsen bij ons in het groen") staat er op de lokale VVV-website. Ja dank je de koekoek, door al die massa's mensen die daar op afkomen kunnen wij het vergeten. Dit land gaat helemaal naar de knoppen.

voornaam: Marcella
Leeftijd: 57
Dagelijkse (beroeps) activiteit: pastoraal werker
Woonomgeving: stad

We hebben de stilte verloren; de mens van onze eeuw is de stilte kwijtgeraakt. Van de vroege ochtend, als de wekker afloopt, tot de late avond leven we in lawaai. Men is zelfs overgegaan om het lawaai te meten. Vakmensen hebben berekend hoeveel decibels het menselijk zenuwstelsel nog precies kan verdragen. Het lawaai is de vijand van de stilte.

Denken we maar aan het lawaai door het verkeer: auto's, moto's, vrachtwagens, vliegtuigen en zo meer; het oorverdovende geratel van machines in fabrieken; boxen alom waaruit muziek je om de oren wordt gegooid; daardoor lopen we gevaar te vergeten wat de grote betekenis is van rust en stilte.

Het kwijtraken van de stilte heeft de mens uit zijn evenwicht gebracht, want ieder geluid heeft stilte nodig als tegenpool en ieder woord krijgt pas waarde als het voortkomt uit het zwijgen. Velen kennen wél de stilte van de eenzaamheid! In de klas willen we door een kunstmatig zwijgen de stilte bewaren; om iemand eer te bewijzen houdt men één of hooguit enkele minuten stilte. Maar we moeten weer leren wat het wil zeggen: in stilte te vertoeven bij het mysterie van de werkelijkheid, bij de zin van ons bestaan.

Stilte is nodig om onze gedachten te zuiveren en ons te leren diepgang te geven in de vaak oppervlakkige bedrijvigheid van het leven van iedere dag. Stilte is noodzakelijk om de diepte van ons bestaan te raken. Stilte is leven en vaak belangrijker dan spreken. Ja, stilte behoort tot het wezen van de mens.

Hij is de woestijn ingegaan, vertelde men. Hij was die avond niet meer in de stad. Vreemde man... wat bezielt hem toch? Hij heeft de woestijn opgezocht en haar stilte beluisterd. Toen wist hij wat hem bezielde. En is hij is pas na 40 dagen teruggekeerd naar de wereld van de mensen. Of je nu gelooft of niet, hier wordt wel een voorbeeld gegeven van wat de mens nodig heeft, ieder mens. Af en toe eens echte rust, echte bezinning.

Jezus trok weg van de Jordaan, en zwierf veertig dagen rond in de woestijn. Lucas 4:1-13. Vooruit, laat ons af en toe tijd maken en naar de woestijn gaan; dan zullen we misschien ontdekken wat onze echte noden zijn, niet de laatste snufjes, noch de laatste mode, maar de vragen van ons hart.

Voornaam: Sven

Leeftijd: 33

Dagelijkse (beroeps) activiteit: manager zakelijke dienstverlening

Woonomgeving: provinciestad

Zodra de herfst begint, en dus de eerste blaadjes vallen, komen ze tevoorschijn in onze straat : “de lawaaimachines”. Uren is men bezig om alle blaadjes bij elkaar te blazen, er mag letterlijk geen blaadje blijven liggen. Dit ritueel herhaalt zich soms dagen achter elkaar, alsof de burens elkaar aantekenen met een lawaai virus.

Wij wonen in zo’n straat waar de mensen met zware compressoren de aangroei tussen de cobblestones proberen weg te blazen. Urenlang achter elkaar is men hier mee bezig. In de winter kunnen we dan eindelijk genieten van de rust, bijna geen lawaai. Maar let maar op, zodra het voorjaar wordt, begint men weer. En ja hoor, zodra de eerste zonnestralen doorkomen, komen weer de lawaaimachines tevoorschijn.

Deze lawaaimachines veroorzaken hoge tonen en vele decibellen.

Na de lawaaimachines begint weer het seizoen bouwlawaai. Overal komen de drillboren en vooral de slijpschijven tevoorschijn. Wil je dan eindelijk in de zomer in de avond op je terrasje gaan zitten met je gezin, dan begint men met het maaien van het gazon met motormaaiers. Is de een klaar, dan begint de ander. Lawaai trekt ander lawaai aan. Men moet blijkbaar altijd iets te doen hebben. Doe je ramen maar alvast dicht, want na de noeste arbeid komen de vuurkorven en buitenhaarden aan de beurt. Zware luchten van verbrande afvalhoutsoorten komen je tegemoet.

Via woonmagazines op TV wordt de mens aangespoord vooral veel buiten door te brengen, met de vuurkorf, barbecue of houtkachel erbij, gezellig, maar zijn de burens ook zo blij? Donkere tuinen worden met speciale lampen zo helder verlicht, alsof het bijna dag is. Tot diep in de nacht vinden hele gesprekken plaats over slechtlopende relaties of je hoort ruziënde families praten over hun uitgaven. Alles kunnen we letterlijk verstaan, want we wonen toch zo dicht op elkaar. Ik praat nog niet eens over het gebruik van radio of TV buiten. Satellietbeelden laten zien dat de nachten in Nederland helder verlicht zijn, je ziet ons land zo liggen, net als je grote steden als Parijs en Londen ziet liggen; Nederland lijkt ’s nachts één grote stad van licht. In heel Europa zie je nergens een heel land dat ’s nachts helemaal verlicht is. Blijft het lawaai maken beperkt tot de zaterdag? Opvallend is, dat steeds meer activiteiten worden verlegd naar de zondagen. Je ziet als het ware een zwerm van normvervaging over ons heen trekken. Men weet niet meer hoe het hoort, of wat niet hoort.

Men bouwt en doet maar raak. Is het ene bouwsel klaar, dan komt het volgende. Complete speeltuinen voor kinderen met vaak hoge torens die weer inkijk en dus frustratie veroorzaken bij de burens verschijnen in tuinen. Er is bijna altijd lawaai, zoveel lawaai, of stank van rook, of fel verlichte tuinen, dat wij regelmatig ons huis ontvluchten om tot rust te komen in de vrije natuur. Gelukkig kost dat (nog) niets. Laat de lawaaimakers en stankveroorzakers daar vooral wegblijven, zodat wij de kwaliteit van ons leven enigszins in ieder geval dan nog kunnen opkrikken tot een acceptabel nivo, pfff. Wij Nederlanders wonen veel te dicht op elkaar en beseffen gewoon niet hoeveel hinder en frustratie men naar elkaar toe veroorzaakt.

Voornaam: Jelle
Leeftijd: 66
Dagelijkse (beroeps) activiteit: oud-econoom
Woonomgeving: sinds pensionering in buitenland

Nederland is tussen het jaar 1800 en 2000 acht keer zo dichtbevolkt geraakt en groeit nog steeds. In de laatste halve eeuw is de bevolking in Nederland met 60 procent toegenomen. Bij landen om ons heen was die groei veel minder sterk. Voor een deel was dat te danken aan de bevolkingsexplosie van een kleine eeuw terug, maar voor een heel groot deel aan immigratie. Die immigratie vanaf de jaren '60 was ook in internationale vergelijkingen enorm; qua proportie zelfs groter dan een echt immigratieland als de VS. Wie tegen die sterke bevolkingsgroei is, is sinds 1970 dus ook tegen teveel immigratie. En daarmee 'bondgenoot' van Janmaat en andere xenofoben. Dat voelt oncomfortabel. Persoonlijk hou ik van de variatie en van de diversiteit die een gemengde bevolkingssamenstelling brengt, ik gun iedereen zijn persoonlijk geluk en zijn welvaart. Ik ben tegen de aantallen immigranten, niet tegen de individuen. Immigratie levert zo weinig op dat de ellende die we danken aan de overbevolking er niet door wordt opgeheven.

Als de baten van immigratie zo gering en zo onzeker zijn is het onwaarschijnlijk dat ze de kosten van oplopende bevolkingsdichtheid zullen overtreffen. Die kosten betreffen vooral de externe indirecte effecten: schade aan het milieu, congestie, lawaai, gezondheidsschade, psychische schade en oplopende agressie en criminaliteit. De economen wisten het wel en hen kan dit keer niet worden verweten dat ze pas morgen kunnen uitleggen wat we gisteren al hadden moeten doen. Maar de politiek wist het al helemaal: zo los je dus in de politiek een inconsistentie op: decennia lang glashard liegen tegen de eigen bevolking.

Specifiek geformuleerd heb ik drie grote zorgen:

1. ik vrees dat de nadelen van hoge bevolkingsdichtheid worden genegeerd; een betere indicator moet hier de politici dwingen om op een zuiver kompas te varen in plaats van op gegist bestek.
2. het is een fatale omkering van causaliteit om te denken dat immigranten economische dynamiek brengen: dynamiek trekt immigranten aan en niet omgekeerd. In links-liberale en sociaal democratische kringen hoor je nog maar weinig dat de verzorgingsstaat ondergraven kan worden door de immigranten. Immigratie zou voor de meeste van onze politici daarom een gruwel moeten zijn.
3. puur door de immense cumulatieve aantallen immigranten worden de verzorgings-akkoorden nu al steeds meer onder druk gezet, waardoor deze op een gegeven moment onbetaalbaar zullen worden; de kans is niet speculatief dat deze dan zeer drastisch versoberd zullen worden.

Voornaam: Marieke
Leeftijd: 26
Dagelijkse (beroeps) activiteit: verpleegkundige
Woonomgeving: stad

Mijn moeder raadde het me al af omdat het zo verschrikkelijk scheen te zijn. Ze zei dat ze zich nog liever aan een kruis liet nagelen dan dat ze een meubelboulevard bezocht. Ook een vriendin die in een meubelzaak werkt had me al gewaarschuwd. Maar het was erger als in de ergste horrorverhalen. Het parkeren was al meteen een ramp. Er waren verkeersregelaars nodig om alles nog een beetje in goede banen te leiden en er ontstonden enorme files. De klanten kwamen binnen via een directe ingang. Je moest de winkel via de officiële uitgang verlaten, langs alle producten en aanbiedingen. Eenmaal in de winkel sloten we ons aan in de stroom mensen met vaak blèrende kinderen die schuifelend langzaam door de winkelpaden bewoog. Overal zaten groepje mensen uitgeblust op een bankje wezenloos voor zich uit te kijken. Ik had het gevoel dat ik in een film zat, een horrorfilm bijna. Door die massaliteit leek het of al die mensen geen individuele mensen meer waren maar bijna een soort van robots of zombies die zomaar wat rondschuifelden zonder doel of emotie. Ik werd misselijk van de drukte en warmte. Om uiteindelijk te eindigen in de lange rijen voor de kassa. Buitengekomen weer dranghekken en verkeersregelaars, het was één grote chaos. Alles stond de hele tijd vast.

Een tijdje eerder gingen we na lange tijd ook weer eens naar het strand. Het was een mooie warme dag al zo vroeg in het jaar. We hadden lekker samen ontbeten en de wereld leek ok. Er stonden al lange files op de wegen erheen. Een parkeerplaats was niet meer te vinden, dus we waren maar asociaal en hebben de auto lacherig een paar kilometer verder zomaar ergens op een stukje gras neergezet. Het strand was overvol, mijn vriend zei dat er op zulke dagen wel 100.000 mensen per dag op dit strand konden zijn; nou dat had ie me wel eerder kunnen vertellen! De strandtenten barsten uit hun voegen, het drankje bestellen duurde een kwartier. Geen probleem. Het was druk en mooi weer. Je wilt een hapje eten bestellen en hoort tot vijf keer toe: 'Ik kom er aan.' En dan de hordes aso's die zo nodig voor moeten dringen en zichzelf belangrijker vinden dan anderen. Ook mensen waar je het niet van zou verwachten, bah! En als je dan eindelijk een simpel hapje hebt besteld wacht je bijna anderhalf uur. Bovendien stikte het daar van die capuchonjeugd, tussen de menigte voetballende van die bepaalde aso-jongetjes en overspannen agressieve ordehandhavers. Mensen liggen letterlijk maar een meter of zo van je af en doen meestal wel hun best om niet tot last te zijn. Maar er zijn ook veel van die types die zich nergens wat van aantrekken en gewoon keihard iedereen laten meegenieten van hun muziek. Ik herinner me vakanties met mijn ouders aan de Franse Atlantische oceaan, hoe rustig het strand daar was en hoe relaxed een dagje aan het strand daar was. 's Avonds loom naar ons huisje van de zeelucht, de zon en de rust. We besloten nu maar op tijd weer weg te gaan om de drukte van alle mensen die weer naar huis wilde voor te zijn. Maar dat dachten meer mensen, we wandelden in file naar onze auto. Ruzie met mijn vriend over waar de auto zou staan, gestress in de auto in het drukke verkeer naar huis.